

2017

Deri ve Deri Ürünleri Sektörü
2017 Haziran Ayı İhracat Bilgi Notu

TDH Ar&Ge ve Mevzuat Şb.
İTKİB Genel Sekreterliği

DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜMÜZÜN

2017 YILI HAZİRAN AYI İHRACAT PERFORMANSI

2017 yılı Haziran ayında, Türkiye'nin genel ihracatı % 1,8 oranında artarak yaklaşık 12,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı ayda Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 6,2 oranında düşüş yaşamış, yaklaşık 116,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Deri ve deri ürünleri sektörümüzün toplam ihracattan aldığı pay % 1,0 olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Türkiye İhracatı İçerisindeki Payı - Haziran			
Birim: 1.000 ABD \$	2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	11.852.654	12.069.514	1,8
Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	124.400	116.694	-6,2
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,0	1,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2017 Ocak-Haziran döneminde ise sektörümüzün ihracatı % 4,5 artışla 732,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönem itibariyle Türkiye'nin genel ihracatı ise % 8,2 artışla 76,4 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Deri ve deri ürünleri ihracatımızın toplam ihracat içindeki payı bu dönemde % 1,0 olarak hesaplanmaktadır.

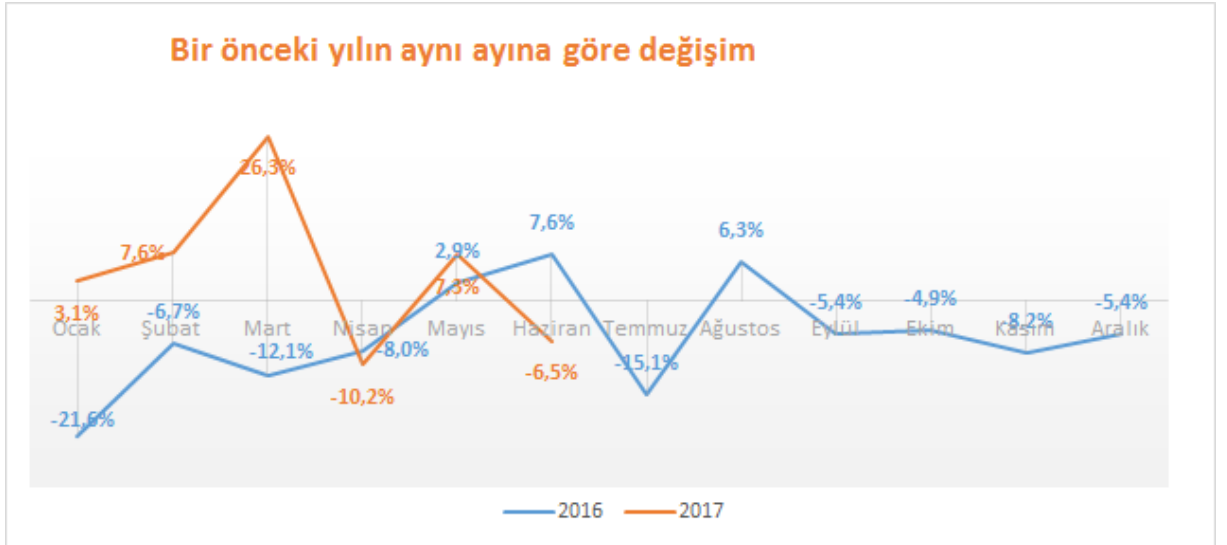
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Türkiye İhracatı İçerisindeki Payı - Ocak-Haziran			
Birim: 1.000 ABD \$	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	70.572.220	76.382.537	8,2
Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	701.305	732.748	4,5
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,0	1,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Aylar itibariyle, deri ve deri ürünleri ihracatımızda bir önceki yılın aynı ayına göre değişim aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Belli Başlı Pazarlarımızda Deri ve Deri Ürünleri İhracatımızdaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda 2017 yılı Haziran ayında en önemli ihracat pazarımız, %83,5 artış oranı ile Rusya olmuştur. Bu ayda Rusya'ya yapılan ihracatımız yaklaşık 11 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatından aldığı pay % 9,3 olarak hesaplanmaktadır.

2017 yılının altıncı ayında % 9,3 payı ile ikinci en önemli ihracat pazarımız Almanya olmuştur. Almanya'ya ülkemizden, geçen yılın aynı ayına kıyasla % 4,6 düşüş oranı ile 10,8 milyon dolarlık deri ve deri ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatında İlk 10 Ülke					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	RUSYA FEDERASYONU	5.906	10.837	83,5	9,3
2	ALMANYA	11.319	10.795	-4,6	9,3
3	İTALYA	8.770	10.330	17,8	8,9
4	IRAK	9.481	7.184	-24,2	6,2
5	FRANSA	7.170	6.870	-4,2	5,9
6	İSPANYA	4.828	4.852	0,5	4,2
7	İNGİLTERE	4.923	4.306	-12,5	3,7
8	BULGARİSTAN	4.425	4.062	-8,2	3,5
9	ABD	3.711	3.860	4,0	3,3
10	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.797	3.242	-14,6	2,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		64.331	66.339	3,1	56,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		60.069	50.355	-16,2	43,2
AB (28) TOPLAMI		57.862	55.293	-4,4	47,4
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		124.400	116.694	-6,2	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

İtalya'ya, Haziran ayında 10 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş ve bu değer ile İtalya 3. Sırada yer almıştır. Bu ülkeye yönelik ihracatımız 2016 yılı Haziran ayına kıyasla % 17,8 oranında artmış ve İtalya'nın deri ve deri ürünleri ihracatımızdan aldığı pay % 8,9 olarak hesaplanmıştır.

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda ilk on ülke sıralamasında, ihracat düşüşü kaydedilen ülkeler Irak, Fransa, İngiltere, Bulgaristan ve Çin olarak sıralanmaktadır.

2017 yılı Haziran ayında Türkiye'den en çok deri ve deri ürünleri ihracatı yapılan ilk 10 ülke arasında, en çok ihracat artışı kaydedilen ülke % 83,5'lik ihracat artışı ile Rusya olmuştur.

İhracatımızda önemli artış kaydedilen diğer ülkeler ise:

- % 0,5'lik artış ve yaklaşık 4,9 milyon dolarlık ihracat ile İspanya,
- % 4,0'lük artış ve yaklaşık 3,9 milyon dolarlık ihracat ABD,

2017 yılı Ocak-Haziran dönemi itibariyle deri ve deri ürünleri ihracatımızda ilk 10 ülke sıralaması ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatında İlk 10 Ülke

Birim: 1.000 ABD \$	2016		2017	Değişim %	Pay %
	Ocak-Haziran	Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
1	RUSYA FEDERASYONU	41.316	72.386	75,2	9,9
2	ALMANYA	54.622	61.252	12,1	8,4
3	IRAK	52.174	58.361	11,9	8,0
4	İTALYA	44.787	43.072	-3,8	5,9
5	BULGARİSTAN	21.719	33.674	55,0	4,6
6	İNGİLTERE	26.065	26.419	1,4	3,6
7	FRANSA	30.523	26.119	-14,4	3,6
8	SUUDİ ARABİSTAN	25.619	23.748	-7,3	3,2
9	İSPANYA	21.562	20.488	-5,0	2,8
10	ROMANYA	17.317	19.285	11,4	2,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		335.704	384.804	14,6	52,5
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		365.601	347.944	-4,8	47,5
AB (28) TOPLAMI		302.583	309.026	2,1	42,2
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		701.305	732.748	4,5	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatımızdaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, % 47,4'lük payıyla en önemli ihracat pazarımız konumunda olan Avrupa Birliği'ne yapılan ihracat, 2017 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına oranla % 4,4 düşüş göstererek 55 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Haziran ayında bölgesel bazda genelde düşüş eğilimi görülse de, Eski Doğu Bloku Ülkelerine yapılan ihracatımızda önemli bir artış yaşandığı görülmektedir. 2016 yılı Haziran ayına kıyasla %38,3 oranında artış kaydedilen deri ve deri ürünleri ihracatımız, sektörümüzün toplam ihracatından %14,9 oranında pay alarak, yaklaşık 17 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda diğer önemli pazarlarımızdan olan Ortadoğu Ülkeleri grubuna yapılan ihracat, bu ayda bir önceki yılın aynı ayına oranla % 33,5 düşüş yaşayarak 16 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 13,8 olarak kaydedilmiştir.

2017 yılının Haziran ayında Asya ve Okyanusya ülkelerine yönelik ihracatımız ise %8,6 oranında artarak yaklaşık 13 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, bu ülkelerin toplam ihracatımız içerisindeki payı ise %10,8 olmuştur.

Aynı dönemde Türk Cumhuriyetleri ülkelerine yönelik deri ve deri mamulleri ihracatımız ise %16,4 düşüş ile yaklaşık 4 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ülkelere yapılan deri ve deri ürünleri ihracatımız, toplam deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 3,3'ünü oluşturmaktadır.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı				
Birim: 1.000 ABD \$	2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	57.862	55.293	-4,4	47,4%
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	12.578	17.393	38,3	14,9%
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	24.185	16.094	-33,5	13,8%
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	11.632	12.633	8,6	10,8%
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	4.343	4.988	14,8	4,3%
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	7.421	4.941	-33,4	4,2%
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	4.540	3.795	-16,4	3,3%
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC, İzlanda)	1.330	1.157	-13,0	1,0%
Serbest Bölgeler Toplamı	509	401	-21,3	0,3%
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	124.400	116.694	-6,2	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda, 2017 yılı Ocak – Haziran dönemi itibariyle ülke gruplarına göre ihracat sıralamamız ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı				
Birim: 1.000 ABD \$	2016	2017	Değişim %	Pay %
	Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
AB Ülkeleri (28) Toplamı	302.583	309.026	2,1	42,2%
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	139.433	131.732	-5,5	18,0%
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	82.010	118.409	44,4	16,2%
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	55.660	63.536	14,1	8,7%
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	47.226	45.827	-3,0	6,3%
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	41.508	29.916	-27,9	4,1%
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	19.539	21.448	9,8	2,9%
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC, İzlanda)	11.035	11.304	2,4	1,5%
Serbest Bölgeler Toplamı	2.308	1.548	-32,9	0,2%
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	701.305	732.748	4,5	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatımızdaki Gelişmeler

2017 yılının Haziran ayında deri ve deri mamulleri ürün grupları içerisinde en çok ihracat, ayakkabı ve aksesuarları ürünlerimizde yapılmış olup, bu ürün grubunda yaklaşık 53 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Ayakkabı ve aksesuarları ihracatımızda bir önceki yılın aynı ayına göre % 9,0 oranında düşüş kaydedilmiştir. Bu ürün grubumuzun toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız içerisindeki payı 2017 yılı Haziran ayında % 45,1 olarak gerçekleşmiştir.

İhracatımızda bir diğer önemli grup yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grubumuz olup, 2017 yılı Haziran ayında ülkemizden 25 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu ürünlerin ihracatında bir önceki yılın aynı ayına göre % 0,1 oranında artış olmuştur. Söz konusu ürünlerin toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatımız içerisindeki payı % 21,2 olarak hesaplanmaktadır.

Deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon ürün grubumuzda 2017 yılının Haziran ayında gerçekleştirilen toplam ihracatımız 2017 yılının aynı ayına kıyasla % 10,6 oranında düşerek 23 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız içerisindeki payı % 19,9 düzeyindedir.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracat Rakamları				
Birim: 1.000 ABD \$	2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
AYAKKABI (FASIL 64)	57.788	52.583	-9,0	45,1
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK	24.714	24.751	0,1	21,2
4104-4115 YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	19.948	18.992	-4,8	16,3
4302 İŞLENMİŞ KÜRK	4.766	5.759	20,8	4,9
DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM	25.993	23.248	-10,6	19,9
4203.10 DERİ GİYİM	16.204	13.994	-13,6	12,0
4303-4304 KÜRK GİYİM	9.789	9.254	-5,5	7,9
SARACİYE (GTP 4201-4202-4203.21/29/30/40- 4205-4206)	15.774	15.761	-0,1	13,5
HAM DERİ + HAM KÜRK	64	219	243,1	0,19
4101-4103 HAM DERİ	64	219	243,1	0,19
4301 HAM KÜRK	0	0	#SAYI/0!	0,00
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	124.400	116.694	-6,2	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

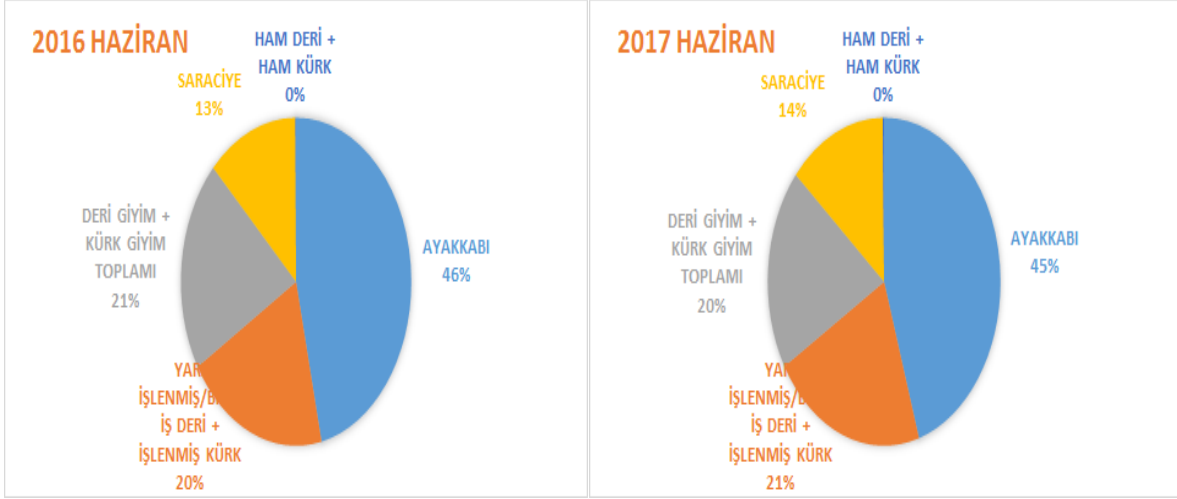
Saraciyeye ürün grubu ihracatımızda ise 2017 yılı Haziran ayında % 0,1 oranında düşüş yaşanmış ve yaklaşık 16 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciyeye ürün grubumuzun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatımız içerisindeki payı ise % 13,5'tir.

2017 yılı Ocak-Haziran dönemi itibariyle ürün gruplarımız bazındaki ihracat değerlerimiz ise aşağıda yer alan tabloda gösterilmektedir.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracat Rakamları				
Birim: 1.000 ABD \$	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
AYAKKABI (FASIL 64)	396.421	414.187	4,5	56,5
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK	117.252	128.390	9,5	17,5
4104-4115 YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	94.870	102.988	8,6	14,1
4302 İŞLENMİŞ KÜRK	22.382	25.402	13,5	3,5
DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM	98.256	98.621	0,4	13,5
4203.10 DERİ GİYİM	68.131	64.171	-5,8	8,8
4303-4304 KÜRK GİYİM	30.125	34.450	14,4	4,7
SARACİYE (GTP 4201-4202-4203.21/29/30/40- 4205-4206)	88.818	90.665	2,1	12,4
HAM DERİ + HAM KÜRK	140	583	316,9	0,08
4101-4103 HAM DERİ	129	583	351,5	0,08
4301 HAM KÜRK	11	0	-100,0	0,00
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	701.305	732.748	4,5	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Grafiklerde de görüldüğü gibi, 2017 yılı Haziran ayında, Deri ve Deri Ürünleri ihracatımızda en yüksek pay, bir önceki yılın Haziran ayına göre 1 puan daralma yaşanan ayakkabı ve aksesuarları ihracatında gerçekleşmiştir.

2017 yılı Haziran ayında yarı işlenmiş/bitmiş deri ve işlenmiş kürk ile saraciye grubunun payı artarken, deri giyim/kürk giyim ürün grubunun payı azalmıştır.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ürün grubu ihracatımızda, 2017 yılının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre % 9,0 oranında düşüş kaydedilmiş, ihracatımız 58 milyon dolardan yaklaşık 53 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Ayakkabı İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 64.01 -64.06)

Birim: 1.000 ABD \$	2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1 RUSYA FEDERASYONU	1.926	6.666	246,2	12,7
2 IRAK	8.666	6.559	-24,3	12,5
3 ALMANYA	3.523	3.872	9,9	7,4
4 BULGARİSTAN	2.026	2.502	23,5	4,8
5 SUUDİ ARABİSTAN	3.754	2.094	-44,2	4,0
6 ROMANYA	1.838	1.814	-1,3	3,5
7 İNGİLTERE	1.516	1.629	7,5	3,1
8 İSPANYA	1.079	1.286	19,2	2,4
9 İTALYA	1.340	1.273	-5,0	2,4
10 FRANSA	1.377	1.124	-18,4	2,1
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	27.044	28.820	6,6	54,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	30.744	23.763	-22,7	45,2
AB (28) TOPLAMI	16.766	17.599	5,0	33,5
AYAKKABI İHRACATI	57.788	52.583	-9,0	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2017 Haziran ayında Türkiye tarafından en çok ayakkabı ve aksesuarları ihracatı yapılan ilk 10 ülke sıralamasında, bir önceki yılın aynı ayına göre % 246,2 oranında artış ile Rusya lider konumunda olup, bu ülkeye yapılan ihracatımız 6,7 milyon dolar olmuştur.

Haziran ayında ihracatımızda % 24,3 oranında düşüş yaşanan Irak ikinci en büyük ihracat pazarımız olmuş ve ihracat değerimiz yaklaşık 6,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın toplam ihracat içindeki payı % 12,7, Irak'ın payı ise % 12,5 olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılı Haziran ayı itibarıyla, Almanya, Bulgaristan, İngiltere ve İspanya'ya yönelik ihracatımızda % 7,5 ile % 23,5 arasında değişen oranlarda artış kaydedildiği görülmektedir.

Aynı dönemde Suudi Arabistan, Romanya, İtalya ve Fransa'ya ihracatımızda % 1,3 ile % 44,2 oranında düşüş kaydedilmiştir.

2017 yılı Ocak – Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine oranla %4,5 oranında bir artışla 414 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen ayakkabı ve aksesuarları ürün grubumuz toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız içerisinde en fazla payı alan ürün grubu olmuştur.

2017 yılı Ocak-Haziran dönemine ilişkin ayakkabı ihracat değerleri aşağıda yer alan tabloda, 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla Ayakkabı İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 64.01 -64.06)

Birim: 1.000 ABD \$		2016	2017	Değişim %	Pay %
		Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
1	IRAK	47.218	51.754	9,6	12,5
2	RUSYA FEDERASYONU	16.453	35.245	114,2	8,5
3	ALMANYA	23.722	26.079	9,9	6,3
4	BULGARİSTAN	10.268	24.986	143,3	6,0
5	SUUDİ ARABİSTAN	23.676	21.295	-10,1	5,1
6	ROMANYA	11.788	14.613	24,0	3,5
7	İNGİLTERE	10.516	12.060	14,7	2,9
8	HOLLANDA	13.040	11.678	-10,4	2,8
9	İTALYA	10.869	10.898	0,3	2,6
10	CEZAYİR	13.608	10.492	-22,9	2,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		181.158	219.100	20,9	52,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		215.263	195.087	-9,4	47,1
AB (28) TOPLAMI		133.821	148.867	11,2	35,9
AYAKKABI İHRACATI		396.421	414.187	4,5	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

a) Yarı işlenmiş/bitmiş deri ürün grubu

Yarı işlenmiş/bitmiş deri ürün grubumuzda 2017 yılı Haziran ayında en çok ihracat Hindistan ve İtalya'ya yapılmıştır.

En Fazla Yarı İşlenmiş, Bitmiş Deri İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 41.04 - 41.15)

Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	HINDISTAN	1.638	2.359		
2	İTALYA	1.929	2.164	12,2	11,4
3	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	1.167	1.596	36,7	8,4
4	İSPANYA	1.628	1.526	-6,3	8,0
5	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.266	1.406	11,1	7,4
6	ALMANYA	1.045	1.271	21,6	6,7
7	BULGARİSTAN	1.954	1.168	-40,2	6,1
8	PORTEKİZ	2.155	901	-58,2	4,7
9	HONG KONG	844	688	-18,5	3,6
10	ABD	605	489	-19,2	2,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		14.232	13.566	-4,7	71,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		5.716	5.426	-5,1	28,6
AB (28) TOPLAMI		10.974	8.988	-18,1	47,3
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ İHRACATI		19.948	18.992	-4,8	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Haziran ayında en büyük ihracat pazarımız % 44,0 oranında artarak 2,4 milyon dolara yükselen ihracat değerine sahip Hindistan olmuştur. Hindistan'ın bu ürün grubu toplam ihracatı içerisindeki payı % 12,4 olarak gerçekleşmiştir.

Haziran ayında ikinci büyük ihracat pazarımız konumunda olan İtalya'ya ihracatımızda, 2016 yılı Haziran ayına kıyasla % 12,2 artış yaşanmış ve yaklaşık 2,2 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. İtalya'nın bu ürün grubumuzun toplam ihracatı içerisindeki payı % 11,4 olarak hesaplanmaktadır.

Bu ürün grubu ihracatımızda ayrıca, % 36,7 ile Güney Kore, %11,1 ile Çin ve %21,6 ile Almanya artış yaşanan ülkeler olarak dikkat çekmektedir.

İlk on ülke arasında %6,3 ile İspanya, %40,2 ile Bulgaristan, %58,2 ile Portekiz, %18,5 ile Hong Kong ve % 19,2 gerileme ile ABD daralma yaşanan ülkeler olmuştur.

2017 yılı Ocak-Haziran dönemine ilişkin yarı işlenmiş ve bitmiş deri ihracat değerleri aşağıda yer alan tabloda, 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla Yarı İşlenmiş, Bitmiş Deri İhracatı Yapılan Ülkeler					
(GTP 41.04 - 41.15)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016	2017		
		Ocak-Haziran	Ocak-Haziran	Değişim %	
				Pay %	
1	HINDISTAN	6.481	12.508	93,0	12,1
2	İTALYA	10.529	11.229	6,6	10,9
3	ALMANYA	5.163	8.705	68,6	8,5
4	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	7.100	7.667	8,0	7,4
5	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	4.676	7.203	54,0	7,0
6	İSPANYA	5.486	6.815	24,2	6,6
7	BULGARİSTAN	9.336	5.873	-37,1	5,7
8	HONG KONG	5.533	4.293	-22,4	4,2
9	PORTEKİZ	5.783	4.216	-27,1	4,1
10	ROMANYA	4.099	3.510	-14,4	3,4
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		64.186	72.018	12,2	69,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		30.684	30.969	0,9	30,1
AB (28) TOPLAMI		48.126	47.262	-1,8	45,9
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ İHRACATI		94.870	102.988	8,6	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

b) İşlenmiş kürk ürün grubu

İşlenmiş kürk ürün grubu toplamında, 2017 yılının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre % 20,8 oranında artış yaşanmış, ihracatımız 5,8 milyon dolara yükselmiştir.

En Fazla İşlenmiş Kürk İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 43.02)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.517	1.223	-19,4	21,2
2	İTALYA	656	838	27,8	14,6
3	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	466	644	38,3	11,2
4	ALMANYA	335	458	36,6	7,9
5	RUSYA FEDERASYONU	1	429	72.471,2	7,4
6	HONG KONG	150	404	170,2	7,0
7	HINDİSTAN	183	230	25,3	4,0
8	FRANSA	228	216	-5,1	3,8
9	PAKİSTAN	98	199	103,6	3,5
10	PORTEKİZ	28	115	318,3	2,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		3.660	4.757	30,0	82,6
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		1.106	1.002	-9,4	17,4
AB (28) TOPLAMI		1.915	2.284	19,3	39,7
İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI		4.766	5.759	20,8	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

Bu ürün grubunda ülkemizin en büyük ihracat pazarı Çin olmuştur. Çin'e 2016 yılının Haziran ayında bu ülkeye işlenmiş kürk grubunda 1,5 milyon dolar ihracat gerçekleşmişken 2017 yılının aynı ayında 1,2 milyon dolar gerçekleşmiş ve bu değer ile %21,2 pay almıştır.

Haziran 2017 itibariyle Türkiye tarafından en fazla işlenmiş kürk ihracatı yapılan ilk on ülke değerlendirildiğinde Çin dışında ihracat düşüşü yaşanan tek ülke %5,1 düşüşle Fransa olmuştur.

İtalya, Güney Kore, Almanya, Rusya, Hong Kong, Hindistan, Pakistan ve Portekiz'e yönelik ihracatımız ise % 25,3 ile % 72471,2 arasında değişen oranlarda artmıştır.

2017 yılı Ocak-Haziran dönemine ilişkin işlenmiş kürk ihracat değerleri aşağıda yer alan tabloda, 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla İşlenmiş Kürk İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 43.02)

Birim: 1.000 ABD \$		2016	2017	Değişim %	Pay %
		Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
1	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	6.768	4.971	-26,6	19,6
2	İTALYA	4.381	4.870	11,1	19,2
3	ALMANYA	1.489	1.893	27,2	7,5
4	RUSYA FEDERASYONU	851	1.395	64,0	5,5
5	HONG KONG	1.409	1.347	-4,4	5,3
6	BULGARİSTAN	516	1.301	152,0	5,1
7	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	1.112	1.254	12,8	4,9
8	HINDİSTAN	960	1.223	27,4	4,8
9	FRANSA	877	1.198	36,6	4,7
10	VIETNAM	345	1.104	220,1	4,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		18.707	20.556	9,9	80,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		3.675	4.846	31,9	19,1
AB (28) TOPLAMI		9.314	12.093	29,8	47,6
İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI		22.382	25.402	13,5	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

a) Deri giyim

Deri giyim ürün grubu ihracatımızda 2017 yılının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre % 13,6 oranında düşüş yaşanmış, ihracatımız 16 milyon dolardan 14 milyon dolara düşmüştür.

2017 yılı Haziran ayında deri giyim ürün grubunda Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı, 2017 yılı Haziran ayına kıyasla ihracatımızın % 33,6 oranında yükselerek 2,9 milyon dolarlık olarak gerçekleştiği İtalya olmuştur. İtalya'nın deri giyim ihracatımız içerisindeki payı % 20,7 düzeyindedir.

Almanya, %11,6 düşüş ile Haziran ayında ikinci önemli pazarımız olmuştur. İhracatımızdan % 13,1 oranında pay alan Almanya'ya 1,8 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

2017 yılı Haziran ayında, deri giyim ürün grubunda ihracat yapılan ilk on ülke içerisinde; ABD'ye % 37,4, Hollanda'ya % 3,1 ve Avusturya'ya %160,6, oranında ihracat artışları kaydetmiştir.

En Fazla Deri Giyim İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 4203.10)

Birim: 1.000 ABD \$	2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1 İTALYA	2.170	2.899	33,6	20,7
2 ALMANYA	2.075	1.834	-11,6	13,1
3 FRANSA	2.411	1.736	-28,0	12,4
4 ABD	1.088	1.494	37,4	10,7
5 RUSYA FEDERASYONU	1.751	1.277	-27,1	9,1
6 HOLLANDA	968	998	3,1	7,1
7 İSPANYA	1.198	977	-18,4	7,0
8 AVUSTURYA	334	870	160,6	6,2
9 İNGİLTERE	848	519	-38,8	3,7
10 İSVEÇ	473	252	-46,6	1,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	13.316	12.857	-3,4	91,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	2.888	1.137	-60,6	8,1
AB (28) TOPLAMI	11.800	10.518	-10,9	75,2
DERİ GİYİM İHRACATI	16.204	13.994	-13,6	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2017 Haziran ayında, ihracatçılarımız tarafından en fazla ihracat yapılan ilk on ülke içerisinde Fransa, Rusya, İspanya, İngiltere ve İsveç'e yapılan ihracatımız sırası ile %28,0, %27,1, %18,4, %38,8 ve % 46,6 oranlarında azalmıştır.

2017 Ocak-Haziran dönemi deri giyim alt ürün grubuna ait ihracat değerlerimiz aşağıdaki tabloda 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla Deri Giyim İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 4203.10)

Birim: 1.000 ABD \$	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
1 RUSYA FEDERASYONU	10.760	14.481	34,6	22,6
2 ALMANYA	8.801	7.499	-14,8	11,7
3 FRANSA	8.474	6.952	-18,0	10,8
4 İTALYA	7.316	6.706	-8,3	10,4
5 ABD	5.198	4.372	-15,9	6,8
6 HOLLANDA	2.963	2.865	-3,3	4,5
7 AVUSTURYA	1.750	2.316	32,4	3,6
8 İNGİLTERE	3.801	2.250	-40,8	3,5
9 İSPANYA	4.515	2.223	-50,8	3,5
10 İSVEÇ	1.794	1.677	-6,5	2,6
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	55.372	51.341	-7,3	80,0
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	12.758	12.830	0,6	20,0
AB (28) TOPLAMI	44.710	36.887	-17,5	57,5
DERİ GİYİM İHRACATI	68.131	64.171	-5,8	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

b) Kürk giyim

Kürk giyim ürün grubunda, 2017 yılının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre % 5,5 oranında düşüş yaşanmış, ihracatımız 9,8 milyon dolardan 9,3 milyon dolara düşmüştür.

2017 yılının Haziran ayında kürk giyim ihracatımızda en büyük pazarımızın, %18,3 oranında artış ile Fransa olduğu görülmektedir. Fransa'ya yönelik ihracatımızda 2,3 milyon dolarlık bir ihracat hacmi yakalanmış ve bu değerle % 25,0 pay almıştır.

Kürk giyim ihracatımızda ikinci sırada, % 2,9 oranında düşüş yaşanmış olan Rusya yer almaktadır. Bu ülkeye Haziran ayında 1,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Rusya'nın kürk giyim ihracatımız içerisindeki payı % 18,0 olarak kaydedilmiştir.

En Fazla Kürk Giyim İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 43.03 - 43.04)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	FRANSA	1.959	2.317	18,3	25,0
2	RUSYA FEDERASYONU	1.716	1.666	-2,9	18,0
3	ALMANYA	1.198	972	-18,9	10,5
4	İTALYA	1.700	968	-43,1	10,5
5	ABD	462	534	15,6	5,8
6	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	502	491	-2,2	5,3
7	AVUSTURYA	176	387	119,7	4,2
8	İSVEÇ	591	383	-35,3	4,1
9	İSPANYA	237	312	31,6	3,4
10	İNGİLTERE	445	188	-57,7	2,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		8.987	8.217	-8,6	88,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		802	1.037	29,3	11,2
AB (28) TOPLAMI		6.756	5.815	-13,9	62,8
KÜRK GİYİM İHRACATI		9.789	9.254	-5,5	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2017 yılı Haziran ayında, kürk giyim ürün grubunda ilk 10 ülke içerisinde ihracat düşüşü Rusya'nın dışında %18,9 ile Almanya'ya, % 43,1 ile İtalya'ya, %2,2 ile Çin'e, %35,3 ile İsveç'e, %57,7 ile İngiltere'ye yapılan ihracatımızda gerçekleşmiştir.

En fazla kürk giyim ihraç edilen ilk 10 ülke arasında ABD, Avusturya ve İspanya'ya ihracatımız ise % 15,6 ile % 119,7 arasında değişen oranlarda artmıştır.

2017 Ocak-Haziran dönemi kürk giyim alt ürün grubuna ait ihracat değerlerimiz aşağıdaki tabloda 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla Kürk Giyim İhracatı Yapılan lkeler (GTP 43.03 - 43.04)

Birim: 1.000 ABD \$		2016	2017	Değişim %	Pay %
		Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
1	RUSYA FEDERASYONU	9.743	17.712	81,8	51,4
2	FRANSA	2.952	3.294	11,6	9,6
3	İTALYA	5.718	3.206	-43,9	9,3
4	ALMANYA	1.903	1.528	-19,7	4,4
5	ABD	1.925	1.314	-31,7	3,8
6	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.301	945	-27,3	2,7
7	İSVEÇ	617	836	35,5	2,4
8	İSPANYA	437	742	69,8	2,2
9	AVUSTURYA	371	566	52,8	1,6
10	İNGİLTERE	864	465	-46,2	1,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		25.831	30.609	18,5	88,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		4.295	3.841	-10,6	11,1
AB (28) TOPLAMI		14.221	11.575	-18,6	33,6
KÜRK GİYİM İHRACATI		30.125	34.450	14,4	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

4- Saraciye rn Grubu

Saraciye rn grubunda, 2017 yılının Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre % 0,1 oranında düşüş yaşıanmış, ihracatımız yaklaşık 15,8 milyon dolar değerinde gerçekleşmiştir.

Saraciye rnleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, 2017 yılının Haziran ayında % 24,3 düşerek 2,4 milyon dolara gerilemiştir. Almanya'nın Türkiye saraciye ihracatı içerisindeki payı ise bu dönemde % 15,1 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatımızın 2017 yılı Haziran ayında bir diğer önemli pazarı olan İtalya'ya ihracatımız ise % 120,8 artarak 2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Haziran ayında Almanya dışında İngiltere ve Irak'a sırasıyla % 17,6 ve % 24,1 oranında düşüş yaşıanmıştır.

En Fazla Saraciyeye İhracatı Yapılan Ülkeler
(GTP 42.01-42.02-4203.21/29/30/40-42.05-42.06)

Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	ALMANYA	3.142	2.380	-24,3	15,1
2	İTALYA	931	2.055	120,8	13,0
3	İNGİLTERE	2.002	1.650	-17,6	10,5
4	FRANSA	900	1.273	41,4	8,1
5	SUUDİ ARABİSTAN	261	657	152,0	4,2
6	İSPANYA	542	640	18,2	4,1
7	IRAK	816	619	-24,1	3,9
8	DANİMARKA	365	451	23,8	2,9
9	İSVEÇ	37	319	753,0	2,0
10	AVUSTURYA	199	289	45,0	1,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		9.194	10.333	12,4	65,6
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		6.580	5.428	-17,5	34,4
AB (28) TOPLAMI		9.580	10.163	6,1	64,5
SARACİYE İHRACATI		15.774	15.761	-0,1	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

2017 yılı Ocak-Haziran dönemine ilişkin saraciyeye sektörü ihracat değerleri aşağıda yer alan tabloda, 2016 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösterilmektedir.

En Fazla Saraciyeye İhracatı Yapılan Ülkeler
(GTP 42.01-42.02-4203.21/29/30/40-42.05-42.06)

Birim: 1.000 ABD \$		2016	2017	Değişim %	Pay %
		Ocak-Haziran	Ocak-Haziran		
1	ALMANYA	13.540	15.519	14,6	17,1
2	İNGİLTERE	10.281	10.414	1,3	11,5
3	IRAK	4.789	6.536	36,5	7,2
4	FRANSA	5.287	6.288	18,9	6,9
5	İTALYA	5.923	5.834	-1,5	6,4
6	İSPANYA	3.512	2.497	-28,9	2,8
7	SUUDİ ARABİSTAN	1.843	2.453	33,1	2,7
8	İSVİÇRE	2.113	2.143	1,4	2,4
9	İSRAİL	1.265	2.126	68,1	2,3
10	ABD	2.589	1.951	-24,6	2,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		51.142	55.761	9,0	61,5
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		37.676	34.904	-7,4	38,5
AB (28) TOPLAMI		52.076	51.780	-0,6	57,1
SARACİYE İHRACATI		88.818	90.665	2,1	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

5- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

En Fazla Ham Deri İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 41.01 - 41.03)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1	İTALYA	44	134	204,5	61,1
2	NİJERYA	0	27	#SAYI/0!	12,4
3	RUSYA FEDERASYONU	0	24	#SAYI/0!	11,1
4	UKRAYNA	0	17	#SAYI/0!	7,7
5	BULGARİSTAN	14	16	17,1	7,4
HAM DERİ İHRACATI		64	219	243,1	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

En Fazla Ham Deri İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 41.01 - 41.03)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
1	İTALYA	50	331	558,4	56,7
2	NİJERYA	17	155	804,1	26,6
3	RUSYA FEDERASYONU	0	24	#SAYI/0!	4,2
4	BULGARİSTAN	14	23	63,2	3,9
5	UKRAYNA	0	17	#SAYI/0!	2,9
HAM DERİ İHRACATI		129	583	351,5	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

En Fazla Ham Kürk İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 43.01)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Haziran	2017 Haziran	Değişim %	Pay %
1				#SAYI/0!	#SAYI/0!
2				#SAYI/0!	#SAYI/0!
3				#SAYI/0!	#SAYI/0!
4				#SAYI/0!	#SAYI/0!
5				#SAYI/0!	#SAYI/0!
HAM KÜRK İHRACATI				#SAYI/0!	#SAYI/0!

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

En Fazla Ham Kürk İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 43.01)					
Birim: 1.000 ABD \$		2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
1	İSRAİL	11		-100,0	#SAYI/0!
2				#SAYI/0!	#SAYI/0!
3				#SAYI/0!	#SAYI/0!
4				#SAYI/0!	#SAYI/0!
5				#SAYI/0!	#SAYI/0!
HAM KÜRK İHRACATI		11		-100,0	#SAYI/0!

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Temmuz 2017

İTKİB Genel Sekreterliği

Tekstil, Deri, Halı Ar&Ge Őubesi

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

2017 HAZİRAN

Birim: 1.000 \$		2016 HAZİRAN	2017 HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
1	RUSYA FEDERASYONU	5.906	10.837	83,5	9,3
2	ALMANYA	11.319	10.795	-4,6	9,3
3	İTALYA	8.770	10.330	17,8	8,9
4	İRAK	9.481	7.184	-24,2	6,2
5	FRANSA	7.170	6.870	-4,2	5,9
6	İSPANYA	4.828	4.852	0,5	4,2
7	İNGİLTERE	4.923	4.306	-12,5	3,7
8	BULGARİSTAN	4.425	4.062	-8,2	3,5
9	ABD	3.711	3.860	4,0	3,3
10	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.797	3.242	-14,6	2,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		64.331	66.339	3,1	56,8
11	SUUDİ ARABİSTAN	4.092	2.750	-32,8	2,4
12	HINDİSTAN	1.847	2.663	44,2	2,3
13	ROMANYA	3.062	2.422	-20,9	2,1
14	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	1.994	2.386	19,7	2,0
15	HOLLANDA	1.863	2.210	18,6	1,9
16	AVUSTURYA	998	2.098	110,3	1,8
17	İSRAİL	2.145	1.501	-30,0	1,3
18	HONG KONG	1.353	1.452	7,3	1,2
19	BEYAZ RUSYA	300	1.204	301,5	1,0
20	KAZAKİSTAN	791	1.193	50,9	1,0
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		82.776	86.219	4,2	73,9
21	AVUSTRALYA	509	1.128	121,5	1,0
22	İSVEÇ	1.421	1.076	-24,3	0,9
23	PORTEKİZ	2.257	1.031	-54,3	0,9
24	TUNUS	594	1.012	70,5	0,9
25	SİRBİSTAN	1.267	991	-21,8	0,8
26	LÜBNAN	337	932	176,7	0,8
27	GÜRCİSTAN	587	888	51,3	0,8
28	ARNAVUTLUK	1.539	867	-43,7	0,7
29	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	981	840	-14,4	0,7
30	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	1.500	784	-47,7	0,7
31	YUNANİSTAN	921	780	-15,3	0,7
32	FAS	712	775	8,9	0,7
33	SLOVAKYA	843	768	-8,8	0,7
34	BOSNA-HERSEK	662	732	10,7	0,6
35	CEZAYİR	1.887	728	-61,4	0,6
36	İRAN (İSLAM CUM.)	3.141	722	-77,0	0,6
37	KKTC	478	713	49,2	0,6
38	LİBYA	1.165	685	-41,2	0,6
39	DANİMARKA	794	668	-15,8	0,6
40	SUDAN	1.241	668	-46,2	0,6
41	KANADA	399	656	64,2	0,6
42	POLONYA	956	646	-32,5	0,6
43	YEMEN	1.085	640	-41,0	0,5
44	KIRGIZİSTAN	305	636	108,3	0,5
45	UKRAYNA	760	601	-	0,5
46	SURİYE	497	524	5,6	0,4
47	KOSOVA	667	509	-23,6	0,4
48	BELÇİKA	757	472	-37,6	0,4
49	TÜRKMENİSTAN	687	469	-31,8	0,4
50	TAYVAN	176	447	153,4	0,4
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		111.902	108.607	-2,9	93,1
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		12.498	8.087	-35,3	6,9
AB (28) TOPLAMI		57.862	55.293	-4,4	47,4
TOPLAM DERİ İHRACATI		124.400	116.694	-6,2	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri / e-Birlik Sistemi

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

2017 OCAK-HAZİRAN

Birim: 1.000 \$		2016 HAZİRAN	2017 HAZİRAN	DEĞİŞİM %	2016 OCAK-HAZİRAN	PAY %	2017 OCAK-HAZİRAN	PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	5.906	10.837	83,5	41.316	5,9	72.386	9,9	75,2
2	ALMANYA	11.319	10.795	-4,6	54.622	7,8	61.252	8,4	12,1
3	IRAK	9.481	7.184	-24,2	52.174	7,4	58.361	8,0	11,9
4	İTALYA	8.770	10.330	17,8	44.787	6,4	43.072	5,9	-3,8
5	BULGARİSTAN	4.425	4.062	-8,2	21.719	3,1	33.674	4,6	55,0
6	İNGİLTERE	4.923	4.306	-12,5	26.065	3,7	26.419	3,6	1,4
7	FRANSA	7.170	6.870	-4,2	30.523	4,4	26.119	3,6	-14,4
8	SUUDİ ARABİSTAN	4.092	2.750	-32,8	25.619	3,7	23.748	3,2	-7,3
9	İSPANYA	4.828	4.852	0,5	21.562	3,1	20.488	2,8	-5,0
10	ROMANYA	3.062	2.422	-20,9	17.317	2,5	19.285	2,6	11,4
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		63.977	64.410	0,7	335.704	47,9	384.804	52,5	14,6
11	HOLLANDA	1.863	2.210	18,6	18.518	2,6	16.344	2,2	-11,7
12	ABD	3.711	3.860	4,0	16.732	2,4	16.247	2,2	-2,9
13	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.797	3.242	-14,6	16.311	2,3	14.805	2,0	-9,2
14	HİNDİSTAN	1.847	2.663	44,2	7.884	1,1	14.340	2,0	81,9
15	İSRAİL	2.145	1.501	-30,0	11.225	1,6	13.513	1,8	20,4
16	CEZAYİR	1.887	728	-61,4	14.085	2,0	11.005	1,5	-21,9
17	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	1.994	2.386	19,7	6.833	1,0	9.493	1,3	38,9
18	İRAN (İSLAM CUM.)	3.141	722	-77,0	15.188	2,2	9.216	1,3	-39,3
19	KAZAKİSTAN	791	1.193	50,9	9.034	1,3	8.356	1,1	-7,5
20	TUNUS	594	1.012	70,5	5.426	0,8	7.934	1,1	46,2
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		85.747	83.928	-2,1	456.940	65,2	506.057	69,1	10,7
21	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	1.500	784	-47,7	9.929	1,4	7.728	1,1	-22,2
22	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	981	840	-14,4	9.738	1,4	7.218	1,0	-25,9
23	YUNANİSTAN	921	780	-15,3	7.188	1,0	7.084	1,0	-1,4
24	SİRBİSTAN	1.267	991	-21,8	5.601	0,8	6.960	0,9	24,3
25	KKTC	478	713	49,2	4.827	0,7	6.927	0,9	43,5
26	HONG KONG	1.353	1.452	7,3	8.811	1,3	6.838	0,9	-22,4
27	POLONYA	956	646	-32,5	5.086	0,7	6.807	0,9	33,8
28	LİBYA	1.165	685	-41,2	8.143	1,2	6.625	0,9	-18,6
29	AVUSTURYA	998	2.098	110,3	5.188	0,7	6.343	0,9	22,3
30	ARNAVUTLUK	1.539	867	-43,7	6.189	0,9	6.085	0,8	-1,7
31	GÜRCİSTAN	587	888	51,3	4.186	0,6	6.038	0,8	44,2
32	UKRAYNA	760	601	-21,0	7.469	1,1	5.967	0,8	-20,1
33	ESTONYA	596	397	-33,4	3.388	0,5	5.668	0,8	67,3
34	SUDAN	1.241	668	-46,2	3.734	0,5	5.241	0,7	40,4
35	BEYAZ RUSYA	300	1.204	301,5	2.344	0,3	5.127	0,7	118,8
36	PORTEKİZ	2.257	1.031	-54,3	6.469	0,9	5.017	0,7	-22,4
37	SLOVAKYA	843	768	-8,8	3.021	0,4	5.009	0,7	65,8
38	FAS	712	775	8,9	3.943	0,6	4.582	0,6	16,2
39	AVUSTRALYA	509	1.128	121,5	2.371	0,3	4.396	0,6	85,4
40	YEMEN	1.085	640	-41,0	4.879	0,7	4.324	0,6	-11,4
41	İSVEÇ	1.421	1.076	-24,3	4.115	0,6	4.314	0,6	4,8
42	LİTVANYA	589	263	-55,3	4.663	0,7	4.224	0,6	-9,4
43	ÜRDÜN	1.487	412	-72,3	8.941	1,3	4.190	0,6	-53,1
44	BOSNA-HERSEK	662	732	10,7	3.892	0,6	4.103	0,6	5,4
45	KOSOVA	667	509	-	3.307	0,5	3.835	0,5	16,0
46	TÜRKMENİSTAN	687	469	-31,8	7.368	1,1	3.809	0,5	-48,3
47	KIRGIZİSTAN	305	636	108,3	4.124	0,6	3.803	0,5	-7,8
48	İSVİÇRE	749	418	-44,2	5.441	0,8	3.678	0,5	-32,4
49	SURİYE	497	524	5,6	3.362	0,5	3.546	0,5	5,5
50	DANİMARKA	794	668	-15,8	4.529	0,6	3.488	0,5	-23,0
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		113.653	107.590	-5,3	619.185	88,3	665.030	90,8	7,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		10.747	9.104	-15,3	82.120	11,7	67.718	9,2	-17,5
AB (28) TOPLAMI		57.862	55.293	-4,4	302.583	43,1	309.026	42,2	2,1
TOPLAM DERİ İHRACATI		124.400	116.694	-6,2	701.305	100,0	732.748	100,0	4,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri / e-Birlik Sistemi

